

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XVI. Daniel in Balthasarem regem acerrimè perorans, illud ei
singulariter in os objicit: cùm scires hæc omnia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

prior & prudentia, intelligentiaque; interpretatio somniorum, & ostensio secretorum, ac solutio ligatorum inventa sunt in eo, hoc est in Daniele, cui rex posuit nomen Balthasar. Nunc itaque Daniel vocetur. & interpretationem narrabit. Igitur introductus est Daniel coram rege.

VI. En femina temulentum regem instruit, cujus memoriam temulentia & subitus pavor valde turbaverant, nec enim occurreret illi accire Daniele ejus rei experientissimum, quem non poterat non nosse parentis sui Nabuchodonosoris præfectum aulae, omniumque principum supremum. Sed satis hinc liquet Daniele apud Balthasarem regem parum valuisse, nec ferè ullo in numero fuisse. Nam illum rex velut ignotum allocutus: Tu es, inquit, Daniel de filiis captivitate luda, quem adduxit pater meus rex de luda: & audivi de te quoniam spiritum Deorum habeas, & scientia, intelligentiaque ac sapientia ampliores inventa sunt in te. Et nunc introgressi sunt in conspectu meo sapientes, magi, ut scripturam hanc legerent, & interpretationem ejus indicarent mihi, & nequiverunt sensum hujus sermonis edicere. Porro ego audivi de te quid possis obscura interpretari, & ligata dissolvere. Ita Daniel non magna pollebat auctoritate apud Nabuchodonosoris filium, cui nec nomen quidem bene meritissimi famuli occurrisset, nisi monuisset regina mater. Sed veniam demus regi bibulo; memoriam ei omnem excussit terror & crapula.

Sed illud hinc documentum observandum probissimè; Neminem inter qui quilibet & rejectantia ponere, neminem abjicere, ne cogat necessitas, cum honore denuo producere abjectos. Quod sanè hic factum. Daniele, quem obriosis regis oblivio sepeliebat, eum acerbus casus refossam, in lucem iterum non sine laude asseruit.

§. III.

VII. Hinc Balthasar rex lectori & interpreti scripturæ præmium decernens: Si valueris, inquit, scripturam legere, & interpretationem ejus indicare mihi, purpurâ vestieris, & torquem auream circa collum tuum habebis, & tertius in regno meo princeps eris; à me & conjuge meâ proximus dignitate. Regnum Babylonicum sub Dario centum viginti satrapæ administrarunt, his Triumviti, seu, alii tres principes imperarunt, quorum primus Daniel, qui ad Balthasaris munificas promissiones promptè: Munera tua, sint tibi, ait, & dona domus tua alteri da: scripturam autem legam tibi, rex, & interpretationem ejus ostendam tibi. Generosè s'pexit munera. Quam verè dixit Plato: Non habent reges felicius prædium, quam familiaritatem eorum, qui cauponari nesciunt. Leges divinæ jubent: Nec accipies munera, quæ etiam excitant prudentes, & subvertunt verba justorum. Maledictus qui accipit munera. Nihilominus queritur Hebræus vates Isaias: Omnes diligunt munera, sequuntur retributiones. Diserte justitiam moniti.

VIII. In eadem horâ apparuerunt digiti, quasi manus hominis scribentis. In eadem etiam nocte Chaldeus rex Balthasar est interfectus. Justitia & Vindicta divina semper in excubiis sunt vigilantissimæ ad omnia rerum momenta & puncta. Idem de Nabuchodonosore affirmatum: Cùmque sermo adhuc esset in ore regis, vox de celo ruit. Eadem horâ sermo completus est super Nabuchodonosor. Et en quàm Justitia divina nec latum quidem unguem exeret! Nabuchodonosor Hierosolymam obsidere cepit decimo sexto imperii sui anno, & eodem profusus in lucem editus est Darius, qui ultor capte Hierosolymæ cepit Babylonicum & Babylonicum regnum ad Medos, Persasque transtulit, anno ætatis suæ sexagesimo secundo, qui septuagesimus fuit, & ultimus Hebrææ plebis captivæ. Ita igitur divina Justitiæ oculus ubique pervigilat, ut ubi delictum, id ibi etiam sit supplicium; ubi venenum, ibi & pharmacum; ubi contagium, ibi & antidotum.

A Observant Chronologi quod eodem die quo in Scotia Pelagius, in Africa natus sit Augustinus, qui Pelagium & ascleas acerrimè oppugnavit. Sic eo tempore quo Pelagianorum & Manichæorum tenebræ orbem invollebant Deus Ambrosium & Augustinum duos Ecclesiæ lumina candelabro infixit, ut errantibus facem præluccerent. Ita providentia divina beatum Cyrillum Nestorio, beatum Hieronymum Joviniano, beatum Athanasium, beatum Basilium, utrumque Gregorium in oriente, beatum Silvestrum, beatum Martinum, beatum Hilarium in occidente opposuit Arrio, qui magnam Regum, principum ac Præsulum partem laqueis suis irretiit. Ita sanctissimos viros Dominicum & Franciscum in Albigenium hæresim armavit. Ubi venenum ibi pharmacum; ubi delictum ibi & supplicium; nec ulla noxa sine suâ pœnâ est. Ita Deus pœnas sumpsit de Judæis per Nabuchodonosorem, de Nabuchodonosore verò per Darium regem. Alter alterius est castigat, ita constituenta divinâ Justitiâ. Hæc Balthasarem regem, in eadem horâ, in ipso hilatis infantiæ momento citavit ad subeundum judicium, & velut hospes tabellæ nigrae solvendam symbolam inscripsit. Hæc Dei Justitia nec punctulo, sed nec momento unico aberrat: subito adest, & à reo repetit pœnas. Hoc est quod optimi quique sanctissimi que viri assidue metuebant. Semper in oculis erat actionis dies, accuratissima judicii ratio, strictissima judicis sententia. De seipso Job: Verebar, inquit, omnia opera mea, sciens quid non parceres delinquenti. Quisque sibi ipse dicat: Attende, suo tempore, & forsitan brevi cernes & tu scribentis manum, quæ scriptura est contra te amaritudines, & consumet te peccatis adolescentiæ tuæ. Si repente interroget, quid respondebis ei? Quod scribi non vis, ne cogita, ne loquere, ne fac. Quid quid enim cogitas, quidquid dicis ac facis, referat in rationes, ad calculus examinatur. In omnibus igitur Dei justitiam agnosce ac verere. Disce justitiam vel centies vel millies monitus. Iudicia Dei, abyssus multa. Plurima illius opera sunt in absconsis, sed opera justitiæ ejus quis enumerabit, aut quis sustinebit.

B Alter alterius est castigat, ita constituenta divinâ Justitiâ. Hæc Balthasarem regem, in eadem horâ, in ipso hilatis infantiæ momento citavit ad subeundum judicium, & velut hospes tabellæ nigrae solvendam symbolam inscripsit. Hæc Dei Justitia nec punctulo, sed nec momento unico aberrat: subito adest, & à reo repetit pœnas. Hoc est quod optimi quique sanctissimi que viri assidue metuebant. Semper in oculis erat actionis dies, accuratissima judicii ratio, strictissima judicis sententia. De seipso Job: Verebar, inquit, omnia opera mea, sciens quid non parceres delinquenti. Quisque sibi ipse dicat: Attende, suo tempore, & forsitan brevi cernes & tu scribentis manum, quæ scriptura est contra te amaritudines, & consumet te peccatis adolescentiæ tuæ. Si repente interroget, quid respondebis ei? Quod scribi non vis, ne cogita, ne loquere, ne fac. Quid quid enim cogitas, quidquid dicis ac facis, referat in rationes, ad calculus examinatur. In omnibus igitur Dei justitiam agnosce ac verere. Disce justitiam vel centies vel millies monitus. Iudicia Dei, abyssus multa. Plurima illius opera sunt in absconsis, sed opera justitiæ ejus quis enumerabit, aut quis sustinebit.

CAPVT XVI.

Daniel in Balthasarem regem acerrimè perorans illud ei singulariter in os objicit: Cùm scires hæc omnia.

Consilio reginæ accersitus ad turbatissimum convivium Daniel, non ut unâ poculis certaret, aut choreas duceret, aut lusu vacaret (hilaritas jam omnis expirarat) sed ut ignotum epistolium ad parietem fixum legeret & exponeret. Legit, exposuit, ut sequenti capite dicemus, sed in antecessum horribili dictione ad mensam peroravit. Quis enim verò gravius aut horribilius dici potuisset, quam quod Daniel in os regi objiciens: Tu quoque filius ejus Balthasar, aiebat, non humiliasti cor tuum, cùm scires hæc omnia, sed adversus dominatorem cali elevatus es.

Lixivium pro capite regio sanè acerrimum; peroratio ad mensam ingratißima, quam non solus rex in suo conclavi, sed omnis Aula, & mille invitati conviviæ audierunt. In religiosis familiis amarissimum erudiendi genus est publicè ac coram omnibus unum aliquem reprehendere, omnes ei nævos, & quidquid de ipso vitiositatis scitur, sub ipsius & omnium oculos in apertum exponere. Idem hinc Balthasari regi fuerat tolerandum. Hanc Danielis concionem & in regis vitia invektivam hoc caput ordine, illa præcipuè Danielis verba (Cùm scires hæc omnia) explicabit, unde pateat quid error, quid studium; quid hallucinari aliquid, & quid datâ operâ sit delinquere.

Handwritten marginal notes on the left edge of the page, including references to 'Balthasar', 'Darius', and other biblical figures.

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including references to 'Vide totum', 'Augustinus', and other theological or historical figures.

§. I.

Primum perorationis caput, res gesta Nabuchodonosoris. Sic enim exorsus Daniel: O rex, inquit, Deus altissimus regnum & magnificentiam, gloriam & honorem dedit Nabuchodonosori patri tuo. Et propter magnificentiam quam dederat ei, universi populi, tribus & lingue tremebant & metuebant eum. Quos volebat, interfecit; & quos volebat, percutiebat; & quos volebat, exaltabat; & quos volebat, humiliabat. Quando autem elevatum est cor eius, & spiritus illius obfirmatus est ad superbiam, depositus est de solio regni sui, & gloria eius ablata est: & a filii hominum ejectus est, sed & cor eius cum bestiis positum est. & cum onagris erat habitatio eius, cum quoque ut bos comedebat, & rore cali corpus eius infectum est: donec agnosceret, quod potestatem haberet Altissimus in regno hominum, & quemcunque voluerit suscitabit super illud. Hæc summa rerum à Nabuchodonosore gestarum. Ex homine in feram, è rege in onagram mutatus est ob superbiam.

Alterum caput tam acerba ad mensam perorationis: Tu quoque filius ejus Balthasar, non humiliasti cor tuum, cum scires hæc omnia: sed adversus dominatorem cali elevatus es, & vasa domus ejus allata sunt coram te: & tu, & optimates tui, & uxores tue, & concubinae tue vinum bibistis in eis. Deos quoque argenteos, & aureos, & aereos, ferreos, ligneosque, & lapideos, qui non vident, neque audiunt, neque sentiunt, laudasti. Porro Deum, qui habet statum tuum in manu sua, & omnes vias tuas, non glorificasti. Illud singulariter Balthasari opprobrium: Cum scires hæc omnia. Neque enim patens sui Nabuchodonosoris commeritum supplicium, ut veterem fabellam audit, neque ut pictam tabellam spectavit, sed rem gestam suis ipse oculis hausit, nec tamen superbos mores emendavit, sed adversus dominatorem cali elevatus est. Superbia vitiorum oppium matrix. Quod verissime Tobias asserens: In ipsa, inquit, initium sumpsit omnis perditio.

Tertium dicta perorationis caput: Idcirco ab eo missus est articulus manus, qui scripsit hoc quod exaratum est. Non vana fuit, quod probè noris, imago manus scribentis, nec inane oculorum ludibrium. Huc eam manum is misit, qui persecratur animos, qui cogitationes latentissimas penetrat cæli Dominus, quem tu variè inhonorasti. Idcirco istud ad te misit epistolium, quod ipse scripsit, qui non aureus, nec argenteus, nec aereus, nec ferreus, nec saxeus, nec ligneus, sed verus est Deus, qui mortificat, & vivificat; qui dedicit ad inferos, & si quidem ipsi placet, reducit. Te igitur hæc scriptura petit, tibi divinum nuntiat imperium. Porro scripturæ hujus causa impietas & peccata tua. Cum scires hæc omnia, te tamen ad frugem non cortexisti, nec vitis inolitus emerlisti. Diu satis expectavisti longanimis Deus, percipit & indulset, sed quia emendatio secura est nulla, tandem judicium factum, causa cognita, sententia dicta, decretum irrevocabile prolatum est. Iustitia & illius comes pœna sunt proxima. In foribus est supplicium.

Quam animosa hæc fuit denuntiatio, quam libera reprehensio! Daniel cogitaverit utique: Rex iste furiosus capitis est, si illi tam acerba, tam tristia coram tot aliis in os objiciam, exemplo me concidi gladius jubebit. Nil horum veritus orator Daniel. Quod dicepndum erat, dixit liberrimè. Nihilominus, quod longè mirissimum, purpuram, torquem auream, & dignitatem à rege tertiam obtinuit, in præmium explicationis tam inamœnæ. Tunc jubente rege indutus est Daniel purpurâ, & circumdata est torques aurea collo ejus, & pradicatum est de eo, quod haberet potestatem tertius in regno. Qui tandem fieri hoc potuit: quomodo Danielem non statim per fenestras præcipitari jussit rex ebrius? Laruit hic aliquid superbiolæ politicæ, nec malæ. Promissa sua Balthasar inania esse noluit. Regum fides nunquam non sancta est habitata. Deinde Deus obtulit, ne quid maligni fieret adversus Danielem. Qui Deum faventem habet, obstaculum

A omne securus penetrat. Divinus favor Danielis animam erexit, hinc animosissimè regi ausus occurrere istud: Cum scires hæc omnia, non tamen respicere in animum induxisti.

§. II.

Hoc ipsum, Hæc talia scripsisse omnia, plurimorum Christianorum plurimi vel eo potissimum nomine resunt, quod facienda sciunt & non faciunt. Omnes catechismi præceptiones exactè norunt; Decalogum intelligunt, septem capitula peccata, totidemque Misericordiae opera. Quatuor hominis novissima, & quidquid hujus est doctrinæ, probè callent; Patientiæ præcepta, Castimonie leges, obedientiæ jura non nesciunt, sed mores illis attemperare nolunt: Cumque sciunt hæc omnia, longè plus ab iis exigitur, quam à rudioribus, qui vel ista nesciunt, vel minus explicatè sciunt.

Maxima sanè differentia est, Error & Studium; invitum labi, & volentem cadere; error subrepat, error ignorantia, fragilitate, oscitantia, incuria committitur. Audentium est cum datâ operâ malè agitur, cum a sciente ac volente lex divina rumpitur. Nolunt intelligere, ut benè agant. Iniquitatem meditantur in cubiliis suis, assistunt omni viæ non bonæ, malitiam autem non odierunt. Ex destinato fatigant, ut improbi sint. Hoc enim secum repetunt, & dies noctesque cogitant, quibus se figmentis tueantur, quibus artificiosis impetant, quos oderunt. Hanc studiosam dixeris malitiam, aut ignorantiam improbè affectatam, Quod in omnibus rebus admodum grave est. Hinc etiam læpè in speciem parva graviter puniatur, ob studiosam illam, quæ miscbatur nequitiam. Scivisse & non fecisse perdit hominem dotibus rarissimis ornatum. Exemplo rem monstramus.

Est qui diu nocturne in omnem partem verset animum, quibus vestimentis quam dexterrimè astutiam instituat, lycophantiam struat, ad hunc illumve aliquam fingat fabricam, istius aut illius famam obreccationibus imminuat, huic aut isti notam inurat, damnum inferat. Innumera ejuscemodi quotidianus parit usus. Hæc autem valde gravia sunt, quæ imperatam à Christo charitatem acie directissimâ impugnant. Hæc illa est, quam dixi, studiosa nequitia.

Error autem ita committitur. Est qui à sociis ad symposiolum trahitur. Ille hilaris nec ultra sitim bibit, sed vini vim nescit, ita suaviter vipo se obruit. Error est. Nollet enim hoc factum. At verò studium est nequissimum cum vinolentus & potor matutinas preces ita concipit. Hodie in hac domo nemo non madidus sit. In hunc finem pocula disponit, famulos instruit, diversum vini genus prælibat, ut potentius feligat. Ita remulentiæ operosè præcluditur. Hoc vinosorum infame studium est. Haud imparem erroris & studii differentiam in iracundis est cernere. Est qui bile commotâ iram evomat, sed eam brevi reprimat, & ad se redit, dolereque stomachatum se fuisse. Erravit. Est alius, qui exandescat, & in quosdam bacchetur, qui etsi aliquantulum ad se redeat, iram tamen retinet, eamque fremebundus vapidò sub pectore coquit, & ita sciens ac volens irascitur. Hoc flagitiosum est studium. Huic homini illud Navari & theologorum ingerimus: *ira est peccatum mortale, si deliberatè vult vindictam notabilem.* Videte quantis intervalis Error Studiumque differant.

§. III.

Hinc illa Jacobi Apostoli conclusio: *Scienti igitur Lat. 104. bonum, & non facienti, peccatum est illi.* E verbis istis vers. 17. beatus Ephrem certam assertionem hanc deducens: *Si sciens bonum, inquit, & non facienti peccatum est illi, quoniam multo magis malum scienti, & illud facienti peccatum erit, de peccato. Quæ suo quoque calculo firmans Bernardus: An non, inquit,*

Bernard. in hujusmodi est, sciens videlicet bonum & non faciens? An non repositum mortis & damnationis in semetipso habebit, quosies in mentem venerit sermo quem dixit Deus, quia seruis volentem Domini sui, & non faciens digna, vapulabit multis. Hæc eadem Deus per Isaiam graviter inculcans: Nunquid non scitis? inquit, nunquid non annuntiatum est vobis, nunquid non intellexistis? Subinde querimus, eadem nobis sæpius in exhortationibus & pro concione ingeri: Nempe hoc affidue: Et quoties eadem? Ergo agite, cum sciat hæc omnia, cum ista decies, cum centies ac sæpius audita, cur nihilominus contrarium facere non erubescit? Sobrietatis, Temperantiæ, Castitatis præcepta vel sexcenties, vel millies ingeruntur, interim ebrietati, crapula, libidini proterve sacrificatur. Atque hoc est, quod scriptoris arcani manum calamo armat, quod sententiam severam dicat, quod supplicio gravi vindicat. Scire facienda, & non facere; cavenda nosse & non cavere castigabilis est nequitia.

inquit, inflationes & torsiones in conscientia sustinebit, qui hujusmodi est, sciens videlicet bonum & non faciens? An non repositum mortis & damnationis in semetipso habebit, quosies in mentem venerit sermo quem dixit Deus, quia seruis volentem Domini sui, & non faciens digna, vapulabit multis. Hæc eadem Deus per Isaiam graviter inculcans: Nunquid non scitis? inquit, nunquid non annuntiatum est vobis, nunquid non intellexistis? Subinde querimus, eadem nobis sæpius in exhortationibus & pro concione ingeri: Nempe hoc affidue: Et quoties eadem? Ergo agite, cum sciat hæc omnia, cum ista decies, cum centies ac sæpius audita, cur nihilominus contrarium facere non erubescit? Sobrietatis, Temperantiæ, Castitatis præcepta vel sexcenties, vel millies ingeruntur, interim ebrietati, crapula, libidini proterve sacrificatur. Atque hoc est, quod scriptoris arcani manum calamo armat, quod sententiam severam dicat, quod supplicio gravi vindicat. Scire facienda, & non facere; cavenda nosse & non cavere castigabilis est nequitia.

Luculenta sunt verba Servatoris: Ille autem servus, qui cognovit voluntatem domini sui, & non preparavit, & non fecit secundam voluntatem ejus, vapulabit multis. Grandis virgarum manipulus expectat eum, qui non errore, sed studio in domini voluntatem delinquit; multis vapulabit. Cum ergo sciamus hæc omnia, quæ & scienda & facienda sunt; cum divinæ voluntatis arcanum satis habeamus perspectum, ita suos quisque mores formet, ne illa formidandi scriptoris manus contra nos scribat amaritudines. Deum, qui habet statum nostrum in manu sua, non omnibus extollamus & veneremur. Ille diligentes se diligit, & quicumque glorificaverit eum, honorificabitur.

CAPUT XVII.

Daniel tres voculas arcanissime scripturæ explicat.

PRæmissâ jam investivâ in Balthasarem acerrimâ, Daniel ad ipsam sese lectionem & expositionem convertens: Hæc est autem scriptura, inquit, quæ digesta est: Mane, Tekel, Phares. Tres voculæ, sed sensu secundâ, mysteris plenæ. Aliorum nullus, præter unum unicam Danielelem has voces novit legere, nam aut sine punctis consonantes, aut litteræ fuerunt capitales, sola vocum principia. Uti est tritissimum illud S. P. Q. R. a Ita Protoplasti nomen quatuor litterularum A D A M, quatuor Orbis partes designat. b Tale fuit Rudolphi II. Imperatoris notissimum A D S I T. c Æsopus deformis sed ingeniosus ac sapiens fabulator in ædibus nostris conspicatus est columnam, cui septeni characteres Græci fuerant incisi. Hic suum ille ingenium exercere, voces suppressas indagare, latentes sensus rimari, omnia explorare ac tentare, nec prius quiescere quam verba reperisset penitus abstrusa. Certè reperit feliciter, & ita demum pronuntiavit: *Ἐπιβὰς ἐπιματὰ τῶν ἀεὶ ὀφθαλμῶν, ἐπιθεὶς ἠναγὸν ἀγνοίας.* d Non raro satis est sapienti vel solum initia vocum posse cernere; Ita solers indagator totas demum voces in lucem eruit.

Sapientissimus arcanorum interpretes Daniel è tribus tantum voculis, quas legit, utilissimam struxit dissertationem. Hæc porro manus, quæ mysteria illa parieti appinxit, divinæ justitiæ monstrat balancem, quâ minima, maxima, quâ vel ipsi atomi, vel ipse aër & ventus, vel ipsæ cogitationes & spiritus ponderantur. Nos terna hæc vocabula Mane, Tekel, Phares, cò exponemus, ut, quam diximus, justitiæ supremæ libram affidue in oculis feramus.

§. I.

Mane, Numeravit Deus regnum tuum & complevit illud. Chaldaum idioma voces illas geminat Man.

Tom. II.

ne, Mane, seu, Nameravit, Numeravit. Idiomatis Hebræi est, Numerando numeravit, hoc est, exactissimè ad calculum usque minutissimum, ad usque pulvisculum numeravit. Talis tamque peritus Arithmeticus, est Deus; non errat numerando, nec errare potest. In suarum rationum libro perscriptum habet, quor capite capillos quovis hominum feret: Omnes numerati sunt. Hic Arithmeticus omnes puviorum stillas, omnes oceani guttulas, omnia arborum granula, omnia arborum folia, omnia terræ gramina, omnia temporis momenta & puncta dinumeravit, nec unico halucinatus. Hic ipse Arithmetices magister, qui nec falli potest nec fallere, annos imperii tui, sed & vitæ tuæ numeravit, & utriusque voluit definire ac expirare. Age; in fine laborat cæpydras; jam effluxit. Erat autem hic annus septuagesimus à Deo præstitutus, qui carcerem Babylonicum Hebræis panderet, & Chaldaum regnum terminaret.

Joannes Zonaras Constantinopolitanus memorat Juliani Apostatæ mortem è cælo conspicitur. virum primarium Antiochiæ pridè Juliani Apostatæ occisi vigilante noctu, oculis ad apertum cælum crebrius clatis, ita ei objectam è stellis literarum instar compositis scripturam hoc sensu: Hodie Julianus occiditur in Perside. Occisus est prout prædixit cælum. Dum Babylonem obsidione arcetâ premeret Darius, Zopyri mula peperit, quod passim militi urbis capiendæ omen fuit: nam uti Herodotus refert, Zopyrus à cive Babylonio quidiit, tum demum capiendam urbem, cum mula pareret. Ergo Zopyrus fœdis se vulneribus conscendens & mutilans ad Babylonium transfugit, seque à Dario tam crudeliter acceptum callidè simulavit. Facilis data fides à deceptis oculis. Ocasionem nactus transfuga suo regi urbem prodidit. Rem alii longè aliter narrant, quod suo loco non silcimus.

Henricus Bavarie dux nondum Imperator, dum ad beati præfulis Wolfgangi tumulum precaretur, ienfit repente præfulem coram astare juberetque, ut vicinum tumulo parietem contempleretur, legeretque notas illic exaratas. Scriptum erat, Post Sex. * Henricus vigil oraculo territus existimavit sextum inde diem fore fatalem & vitæ ultimum, nec enim præ animi modestiâ de imperio quidquam somniabat. Ad mortem igitur & sepulchrum, non ad diadema & sceptrum se parare, curas ceteras abdicare ut superfluas, magnam pecuniæ vim in egenos paritri, & in id unum ferri, ut quam sanctissimè vitâ decederet, re nullâ prætermisâ, quæ depositis in illo articulo esse usui posset. At ubi præceptum animo diem salvus transiisset, comperendinationem scilicet eam esse credit in totidem hebdomades, deputandumque in lucro istud benigni Numinis aucturiam. Sex igitur hebdomades absque ullâ suâ noxâ, inter piam spem & metum, emensus sextum sibi menslem designatum coniecit, rursusque per semestre in curâ mortis obeunda fuit. Cumque jam sextum eam menslem sospes exegisset, sextum denique annum in expectatione mortis, ut suo ipse fato occurreret, sanctissimè consumpsit. Ita Post Sex annos religiosissimè traductos, ut sua vaticinio staret veritas, Henricus tandem rex atque Augustus à proceribus imperii pronuntiatus, prædictionem sui magistri in solidum intellexit. Scriptura feliciter Henrico quàm Balthasari regi Babylonio monstrata est. Illa imperium dedit, hæc abstulit, & unâ vitam. Ergo Numeravit Deus regnum tuum, & complevit illud. Imperiû & vitæ finis instat.

§. II.

Tekel, Appensus es in statera & inventus es minus habens. Hac in re Deus ut metator sedulus agit, qui coronatos, scutatos, philippeos, ducatos aureos ad auriariam libellam gnaviter examinat, & quemcunque deprehenderit ponderis iniquioris, rejicit. Ita Deus, o rex, ad tuam suæ justitiæ appendit omnes actiones, imò omnes.

ccc 2

Math. c. 10. vers. 30. Luc. cap. 12. vers. 7.

Herodotus lib. 3.

Fuit Henricus Dux Bavarie, Henricus II. Imp. Claudi & Sanctus dicitur. Bavarie Sancta Matthei Raderi volum. i. mibi p. 104. Lacobus Greferus de SS. Bambergensis in vita S. Henrici cap. 2. P. Andrea Brunner Anthalium Boior. l. 8. mibi p. 568.

Dan. cap. 5. vers. 27. Tekel.

Deus omnes actiones, cogit omnes.